

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๓๑๘/๔๖๖๘

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความเห็นชอบต่อร่างปฏิญญารัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปค ครั้งที่ ๕

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. ร่างปฏิญญารัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปค ครั้งที่ ๕ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
 ๓. ความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบต่อร่างปฏิญญารัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปคมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) รองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กำกับบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เอเปค (Asia Pacific Economic Cooperation: APEC) เป็นกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างเขตเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ประกอบด้วยสมาชิก ๒๑ เขตเศรษฐกิจ โดยมีเป้าหมายหลักคือ การส่งเสริมการค้าและการลงทุน รวมถึงความร่วมมือในมิติต่าง ๆ อาทิ ความร่วมมือด้านการเกษตร และความมั่นคงอาหาร

๑.๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ สาธารณรัฐชิลีจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปค ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ เมืองปูเอร์โตบาร์รัส สาธารณรัฐชิลี ภายใต้หัวข้อ สร้างความเชื่อมโยงของประชาชน เสริมสร้างอนาคต (Connecting people, building the future) ซึ่งการประชุมดังกล่าวเป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีของสมาชิกเอเปค เพื่อสร้างเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงอาหารภายในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก โดยจะมีการรับรองปฏิญญารัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปค ครั้งที่ ๕ ในระหว่างการประชุม

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

รัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปคจะให้การรับรองปฏิญญาฯ ดังกล่าวในการประชุมรัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปค ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ โดยจะมีการประชุมที่เกี่ยวข้องตั้งแต่วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ จึงจำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

/๔. สาระสำคัญ...

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างปฏิญญาฯ ดังกล่าว เป็นการแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานเกี่ยวกับความร่วมมือด้านความมั่นคงอาหารระหว่างสมาชิกเอเปค โดยไม่มีการลงนามในร่างปฏิญญาดังกล่าว และไม่มีข้อผูกพันทางกฎหมาย (non-legal binding) ทั้งนี้ เอเปคเป็นเวทีการประชุมที่เกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างสมาชิก ซึ่งสมาชิกสามารถพิจารณาให้ความร่วมมือตามความสมัครใจ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติ หากสมาชิกได้ตกลงร่วมกันในเรื่องสำคัญๆ เอเปคก็มีกลไกในการติดตามผล และที่ผ่านมาไทยได้ให้การสนับสนุนและดำเนินความร่วมมือในกรอบเอเปคมาโดยตลอด

๔.๒ สาระสำคัญของปฏิญญาฯ ประกอบด้วย (๑) ประเด็นความท้าทาย ด้านความมั่นคงอาหาร เพื่อตอบสนองจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องปรับปรุงประสิทธิภาพระบบการผลิตอาหารอย่างยั่งยืน เพิ่มช่องทางการกระจายสินค้า / ประชากรในชนบทส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรและชาวประมงรายย่อย พึ่งพาการผลิตอาหารและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหาร ซึ่งจะต้องจัดหางานและรายได้ที่เหมาะสม / ระบบอาหารมีความสัมพันธ์เชิงพลวัตกับสิ่งแวดล้อม เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ความเสื่อมสภาพของที่ดิน คุณภาพดิน และแหล่งที่อยู่ในทะเล ภัยแล้งและน้ำท่วม และการเกิดโรคระบาดและศัตรูพืชใหม่ๆ จึงจำเป็นต้องแสวงหาระบบการผลิตอาหารที่ไม่เพียงสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมได้ แต่ยังมีส่วนในการปกป้องสิ่งแวดล้อมได้ด้วย (๒) การส่งเสริมระบบอาหารที่ยั่งยืน โดยสนับสนุนการดำเนินนโยบายแบบบูรณาการที่คำนึงถึงการพัฒนาการเกษตร การประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน / เน้นย้ำการใช้ทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ / เสริมสร้างความเข้มแข็งของนโยบายการลดการสูญเสียอาหารและอาหารขยะตลอดห่วงโซ่อาหาร / เน้นย้ำความสำคัญของการใช้ทรัพยากรการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน โดยเรียกร้องให้มีการดำเนินการแก้ปัญหาการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU fishing) อย่างต่อเนื่อง (๓) การรับนวัตกรรม เทคโนโลยีอุบัติใหม่ และโอกาสทางดิจิทัล โดยให้ความสำคัญกับสร้างนวัตกรรม / เน้นการสร้างและนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ / สนับสนุนการพัฒนากฎระเบียบให้มีความโปร่งใสและตั้งอยู่บนพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ / แบ่งปันข้อมูลและประสบการณ์เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด (๔) การใช้ประโยชน์จากความเชื่อมโยงและการเสริมสร้างห่วงโซ่มูลค่าอาหารและการค้า สนับสนุนการพัฒนาในรูปแบบธุรกิจที่ส่งเสริมการเชื่อมโยงระหว่างวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (Micro, Small and Medium Enterprises: MSMEs) คริวเรือนเกษตรกร และเกษตรกรรายย่อย / เสริมสร้างความเชื่อมโยงและเครือข่ายตลอดห่วงโซ่มูลค่าอาหาร / เน้นย้ำความสำคัญของการค้าระหว่างเขตเศรษฐกิจ / การค้าที่เปิดกว้าง คาดการณ์ได้ โปร่งใส บนพื้นฐานของข้อตกลงที่สอดคล้องกับระบบการค้าพหุภาคีเป็นส่วนประกอบสำคัญในการบรรลุความมั่นคงอาหารอย่างยั่งยืน (๕) การส่งเสริมการพัฒนาชนบทในฐานะพื้นที่ที่สร้างโอกาส ส่งเสริมนโยบายการพัฒนาชนบทแบบองค์รวม ที่คำนึงถึงมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม รวมถึงความต้องการของท้องถิ่น โดยปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน การให้บริการขั้นพื้นฐาน และคุณภาพชีวิตของประชากรในชนบท / สนับสนุนการเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของสตรีในระบบเศรษฐกิจ (๖) การดำเนินการต่อไป เน้นย้ำความสำคัญของความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการรับมือกับความท้าทายด้านอาหาร-เกษตร ในอนาคต / เรียกร้องให้มีการประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงานในภูมิภาค เพื่อจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินงาน และค้นหาโอกาสในอนาคตเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงอาหารภายหลังปี ๒๕๖๓ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๔.๓ เนื่องจากร่างปฏิญญาฯ ดังกล่าวอยู่ระหว่างเวียนให้สมาชิกให้ข้อคิดเห็น ซึ่งสาธารณรัฐชิลีเจ้าภาพจะจัดให้มีการประชุมหารือเพื่อหาข้อยุติ ในวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ ก่อนการประชุมรัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปค จึงเห็นควรขอความเห็นชอบในหลักการจากคณะรัฐมนตรีในการให้ความร่วมมือกับสมาชิกอื่นๆ ของเอเปคในการดำเนินการเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับร่างปฏิญญาฯ และให้การรับรองเอกสารในการประชุมรัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปคที่จะมีขึ้นระหว่างวันที่ ๒๓-๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๒

๔.๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้มีหนังสือสอบถามความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และภายนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และ สมาเกษตรกรแห่งชาติ และได้ประสานภายในแล้วทราบว่า ในขั้นนี้ ไม่มีหน่วยงานใดขัดข้องกับร่างปฎิญญาฯ

๔.๕ กระทรวงการต่างประเทศ โดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย แจ้งว่า ไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะและถ้อยคำโดยรวมของร่างปฎิญญาฯ และโดยที่ร่างปฎิญญาฯ ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างไรก็ดี หากส่วนราชการเจ้าของเรื่องพิจารณาแล้วเห็นว่าร่างปฎิญญาฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ก็อาจพิจารณาเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

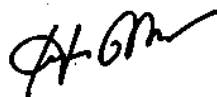
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๕.๑ ให้ความเห็นชอบในหลักการต่อร่างปฎิญญารัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปค ครั้งที่ ๕ และหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการต่อไปโดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีอีก

๕.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเข้าร่วมรับรองร่างปฎิญญาฯ ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

โทร/โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๕๘๓๒

E-mail thitipong.oae@gmail.com

๐๑ - ๕๗๙ ๕๘ ๓๒ หน้า ๓ กสป.